

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РЕЛІГІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

Ніженець О., *гр.ПР-72*

Епоха постмодерну та глобалізації, в яку вступило сучасне суспільство, характеризується зміною світоглядної парадигми, руйнуванням усталених систем цінностей, фіксацією незакріпленості людини у мінливому світі. Усе це приводить людину до пошуків фундаментальних основ свого буття, зокрема й у релігійному контексті. Традиційні релігійні цінності часто поступаються місцем новітнім альтернативним ідеям натрадиційних вірувань, що призводить до руйнування усталених релігійних систем.

Позначається вплив глобалістських процесів на структуру і співвідношення релігійних організацій в Україні. Відповідно до держстатистики в період 1997-2009 рр. загальна кількість релігійних общин і організацій в Україні збільшилася майже в 2 рази – з 17610 до 31257. Слід зауважити, що динаміка змін відрізняється для кожної окремої релігійної організації. В Україні залишається величезним вплив на світогляд і духовність населення православних церков, як Московського, так і Київського Патріархату. Причому кількість общин КП зросла в 2,7 рази, тоді як МП – в 1,6 рази.

Динаміка зростання кількості деяких релігійних общин за вказаний проміжок часу навіть перевищувала показники домінуючих в Україні церков, що означає наявність у них визначеної і цілком імовірно зростаючої кількості прибічників. Причому не виключений відтік прихожан з традиційних церков і їх перехід в ряди послідовників нових релігійних течій на нашій території. Серед них слід виділити різноманітні напрямки протестантства:

Всеукраїнський союз об'єднань Євангельських християн-баптистів — 1536 в 1997 р., 2516 на 01.01.2009 г.; Всеукраїнський союз Християн віри євангельської (п'ятидесятників) — 802/1455; Церква повного Євангеліє (харизматична) — 99/601; Церква Ісуса Христа святих останніх днів (мормони) — 25/54; Адвентисти сьомого дня — 526/1030.

Кількість же харизматичних напрямів з 1997 по 2009 рр. збільшилася більш, ніж в 3 рази. Важливим фактором є те, що подібні течії порівняно легко пристосовуються до нових умов і тенденцій розвитку світогляду, таким чином вони легко приживаються там, де раніше була непорушна монополія традиційних для конкретного

регіону релігій, які протягом століть виконували стабілізуючу функцію. Але на новому етапі розвитку вони стають контрпродуктивними через свій авторитарний агресивний характер. Їх нездатність чи небажання пристосовуватися до нових умов призводить до зменшення реальної кількості прихожан та їх переходу в ряди нетрадиційних релігійних спрямувань, які мають саме те, що потрібно сучасній людині в плані ідеології, світоглядних принципів.

Слід відзначити появу на теренах України таких релігій, як езотеричні об'єднання, неоязичницькі релігії, об'єднання синтетичних неорелігій, саєнтологічні рухи. Поширенню цих неорелігій сприяє наявність у них таких ознак, як універсалізм, синкретизм, орієнтація на спільний містичний досвід, відкритість для послідовників різних релігій і релігійно-філософських систем, орієнтація на молодь та освічену частину суспільства, широке використання новітніх засобів пропаганди тощо. Помилкою традиційних церков у цьому відношенні є те, що вони не вживають заходів для утримання своєї пастви, не вважаючи нетрадиційні культу серйозним суперником. Наше суспільство, перебуваючи в такому духовному хаосі і різноманітності думок і течій, дійсно є зразком постмодерністського суспільства.

Виконуючи функцію об'єднання суспільства країни, в епоху глобалізації релігія цю функцію втрачає, адже домінуюча в країні православна церква не хоче поступатися позицією перед новими релігійними течіями, які швидше рушають суспільні зв'язки, чим створюють їх. Сьогодні в для Європи та України актуальне питання, чи можна вважати християнські цінності тим надбанням та основою об'єднаного європейського співтовариства, або ж світ вступить у постхристиянський період свого розвитку.

Наук. керівник - доц. Козинцева Т.О.